محیط‌زیست

سرشماری حیات‌وحش در کهگیلویه و بویراحمد

سرشماری از وضعیت جمعیتی گونه‌های مهم حیات‌وحش در مناطق حفاظت شده و شکار ممنوع گرمسیری استان توسط ۵۶ نفر کارشناس و محیط‌بان در قالب ۱۷ اکیپ آغاز شد.

سید اسدا... هاشمی، مدیرکل حفاظت محیط‌زیست کهگیلویه و بویراحمد با اعلام این خبر گفت: هر ساله به منظور اطلاع از وضعیت جمعیتی گونه‌های مهم حیات‌وحش، در تمام مناطق حفاظت شده و شکار ممنوع محیط‌زیست استان در حوزه گرمسیری سرشماری پاییزه حیات‌وحش انجام می‌گیرد. هاشمی بیان کرد: امسال مطابق برنامه‌ریزی‌های انجام گرفته، حیات‌وحش مناطق حفاظت شده خائیز و سرخ، دیل، خامین، سولك و شکار ممنوع لار، حاتم تلرش و ماغر شمارش خواهند شد.

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست کهگیلویه و بویراحمد هدف از این سرشماری‌ها را تخمین جمعیت کل و بز در مناطق مختلف حفاظت شده و شکار ممنوع دانست و افزود: مشاهدات سایر گونه‌ها از جمله گوشتخواران و حتی نمایه‌های حضور سایر گوشتخواران مهم نیز در فرم‌های سرشماری ثبت می‌شود.

هاشمی بیان کرد: در این سرشماری که به روش مشاهده مستقیم انجام می‌گیرد، همچنین وضعیت آبی مناطق، پوشش گیاهی و علوفه‌ای نیز مورد پایش قرار می‌گیرد.

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست کهگیلویه و بویراحمد گفت: پس از این آماربرداری اطلاعاتی درخصوص وضعیت ترکیب سنی و جنسی جمعیت‌های موجود، توجه به اهمیت، حمایت و آشنایی هرچه بیشتر با مشکلات محیط‌زیستی پیش روی شهرستان و تبادل نظر در جهت، چگونگی برخورد و رفع مشکلات زیست‌محیطی برنامه‌ریزی خواهد شد./ ایرنا

آسیب جدی به ۱۷۹ فضای آموزشی در لرستان

بیشتر از هشت ماه از سیل فروردین در استان لرستان گذشته و هنوز تبعات سیل در این استان ادامه دارد؛ تبعاتی که انگار تمامی ندارد. در همین رابطه مدیرکل نوسازی و تجهیز مدارس لرستان از آسیب جدی ۱۷۹ باب فضای آموزشی در جریان سیل خبر داده و گفته این فضاهای آموزشی غیرقابل استفاده هستند.

به گفته محمدرضا حیدری اعتبار پیش‌بینی شده برای این تعداد فضا هزار میلیارد ریال برآورد شده است. مدیرکل نوسازی و تجهیز مدارس لرستان در ادامه توضیح داده: پس از سیل بیش از ده میلیارد ریال کلاس پیش‌ساخته در قالب ۴۸ مورد خریداری و به مناطق آسیب‌دیده از سیل ارسال شد. حیدری از اختصاص ۵۴ میلیارد ریال اعتبار از سوی نوسازی مدارس کشور برای رفع معایب و استانداردسازی فضاهای آسیب‌دیده و سایر مدارس غیرایمن به این استان هم خبر داده و گفته: در همین راستا ۵۰۰۰ میز و نیمکت به مناطق سیل‌زده استان ارسال شد./ ایسنا

گفت‌وگو با مهرشید امیرپور، هنرمند خلاقی که در عروسکخانه‌اش کاربرد جدیدی برای پته کرمان تعریف کرده است

پای قصه مَلِك بادام و ننه قطاب

مینا مولایی

ایران

کلُمپه‌بانو، قُوّتوخان، مَلِك بادام، زیره‌خاتون، ننه‌قطاب، گلپونه و خرماخان، نه شخصیت‌های یك فیلم سینمایی هستند و نه قهرمانان یك قصه قدیمی که راوی‌اش دل در گرو تاریخ و ادبیات دارد؛ ماجرای این شخصیت‌ها که از سه سال پیش در کاروانسرای گنجعلی‌خان کرمان زندگی می‌کنند، پیوند خورده به خلاقیت و هنر هنرمند جوانی به اسم مهرشید امیرپور که فوق‌لیسانس نقاشی دانشگاه هنر اصفهان را دارد و عضو انجمن نقاشان ایران است. اتفاقی که باعث شده پای مشهورترین صنایع‌دستی استان کرمان، یعنی همان سوغات اصیل، زیبا و گرانبهای این استان طور دیگری به خانه‌های ما باز شود؛ آن‌وقت هرکسی که بخواهد بتواند یك پته البته در ابعاد کوچك و با شکل و شمایل جدید و امروزی - یعنی به شکل عروسك - داشته باشد. کلمپه‌بانو، قُوّتوخان و بقیه این شخصیت‌ها، از سال ۹۵ در عروسکخانه مهرشید، در پناه یکی از قدیمی‌ترین و دیدنی‌ترین میراث باستانی پهناورترین استان کشورمان به همت مهرشید امیرپور و همکارش علیرضا مهرابیان، جان گرفته و در این مدت مهمان خانه جماعتی شده‌اند که با همان نگاه اول، دل به دل گیسوهای کمند کلُمپه‌بانو داده‌اند و سبیل‌های مردانه خرماخان!

در یکی از حجره‌های کاروانسرای گنجعلی‌خان کرمان، در ضلع شرقی میدان گنجعلی‌خان، بین حجره‌هایی که مدتی است به فروشگاه‌ها و کارگاه‌های صنایع‌دستی تبدیل شده‌اند، عروسکخانه مهرشید، مثل یك موزه کوچك مجموعه‌ای از عروسك‌های بومی و محلی کرمان و شهرهای دیگر کشورمان را به نمایش گذاشته؛ عروسکخانه‌ای که امیرپور موسس آن درباره‌اش به ما می‌گوید: این عروسکخانه سال ۹۵ راه‌اندازی شد اما من مدت‌ها قبل از آن در دانشگاه عروسك‌سازی تدریس می‌کردم و قصه ساخت عروسك‌ها از همان‌جا شروع شده بود. این قصه در نهایت به ایده راه‌اندازی عروسکخانه‌ای رسید با هدف احیای عروسك‌های بومی - محلی و استفاده از ظرفیت صنایع‌دستی فاخر کرمان در ساخت عروسك‌های امروزی و حالا به گفته این هنرمند، عروسکخانه مهرشید تنها عروسکخانه ایران است که در همه لاین‌های عروسك‌سازی در حال فعالیت است، از عروسك‌های سینمایی و تلویزیونی گرفته تا عروسك‌های بومی و محلی و حتی اسباب‌بازی برای کودکان.

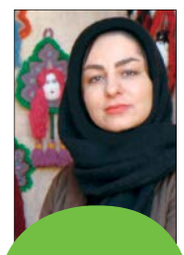

منهای نفت

باکارآفرینان و تولیدکنندگان صنایع دستی

عروسکخانه مهرشید با هدف احیای عروسک‌های بومی - محلی و استفاده از ظرفیت صنایع دستی فاخر کرمان راه اندازی شده است

عکس‌ها: جام جم

پَتَك‌های دوست داشتنی

عروسکخانه مهرشید را خیلی‌ها به پَتَك‌هایش می‌شناسند؛ عروسك‌هایی که همان ابتدای فعالیت عروسکخانه، در فهرست آثار هنری کشورمان ثبت شده‌اند و جزو طرح‌های شناسنامه‌دار عروسکخانه هستند. نام پتك برای این مجموعه یعنی پته کوچك، که ابداع خود اوست. امیرپور درباره پتك‌ها می‌گوید: اسامی این عروسك‌ها براساس اسامی سوغاتی‌های معروف کرمان انتخاب شده است. برای مثال کلمپه‌بانو، دختر مجرد این مجموعه است، ننه‌قطاب و ملك بادام سالمندان مجموعه هستند، قوتوخان و گلپونه زوج میانسال عروسکخانه ما هستند و خرماخان و زیره‌خاتون هم زوج جوان مجموعه ما.

این هنرمند در ساخت پتك‌ها از نقوش اصلی پته الهام گرفته، ماجرایی که درباره‌اش می‌گوید: در نقش‌های قدیمی پته فرم‌های اصیلی وجود دارد که ما آمدیم اینها را به سوغاتی‌های خوراکی معروف کرمان ربط دادیم. مثلا فرم قطاب را که نیم‌دایره است به نقشی از نقوش پته‌دوزی که به همین شکل است ربط دادیم یا برای زیره‌خاتون و خرماخان از نقش سرو استفاده کردیم که فرم کشیده‌ای دارد. از طرف دیگر در طراحی چهره این عروسك‌ها ما سعی کردیم باز از قابلیت‌های شهر خودمان انتخاب کنیم، برای مثال در خلق چهره قوتوخان و خرمان از چهره یکسری پیرمردهایی که در بازار کرمان می‌نشینند استفاده کرده‌ایم.

تولید اسباب‌بازی برای کودکان

اسباب بازی کودکان، یکی از دغدغه‌های اصلی موسس عروسکخانه مهرشید بوده، دغدغه‌ای که باعث شده بخشی از فعالیت‌های کارگاه را روی ساخت اسباب بازی برای کودکان کشورمان متمرکز کند: برای بچه‌ها عروسك در بازار زیاد است، اما بیشتر این عروسك‌ها، عروسك‌های بی‌هویت و وارداتی هستند، در صورتی که گوشه گوشه کشور ما پر از عروسك‌هایی است با قصه‌هایی عمیق و زیبا. به خاطر همین ما تلاش کردیم این عروسك‌های بومی را با قصه‌هایی که پشت شان وجود دارد به دست بچه‌ها برسانیم تا هم با هویت خودشان آشنا شوند و هم از بازی با آنها لذت ببرند. عروسك پونه، با آن موهای فرفری بلند و لپ‌های گل انداخته، فعلا اولین نمونه از این ساخت اسباب‌بازی برای بچه‌ها در این عروسکخانه است و امیرپور می‌گوید: ما سعی می‌کنیم هر عروسك را با شناسنامه‌اش ارائه بدهیم، یعنی با قصه‌ای که درباره‌اش وجود دارد و همین موضوع وجه تمایز عروسك‌های ماست.

تعریف یك کاربرد جدید برای پته

همین موضوع باعث شد پته یعنی سوزن‌دوزی فاخر کرمان به شکل عروسك احیا و عرضه شود: «پته یکی از مهم‌ترین‌های سوزن‌دوزی‌های دنیاست، مثلا به عقیده بعضی کارشناسان، شال معروف کشمیر ریشه در پته کرمان دارد و این هم برمی‌گردد به شال بافی کرمان. ما در ساخت عروسك پتك از همین سوزن‌دوزی استفاده کردیم، این برای اولین بار اتفاق افتاد و ضمن این‌که به کاربرد و ویژگی پته آسیب نرسید، بسیار هم بهبود پیدا کرده و در حقیقت یك کاربرد جدید برایش تعریف شد و به همین دلیل، ما از طرف استادان دانشگاه تهران به عنوان نماینده یکی از سوزن‌دوزی‌های برتر ایران در نمایشگاه‌های جنبی اجلاس اکو شرکت می‌کنیم.»

پته، به عنوان یك هنر دستی اصیل و ارزشمند همیشه با قیمت بالایش در ذهن خیلی‌ها نقش بسته است و حالا امیرپور می‌گوید با تولد پتك‌ها، قیمت کار نسبت به پته‌های برگ بزرگ و رایج در بازار مناسب در می‌آید و همه می‌توانند نمادی از صنایع‌دستی کرمان را در خانه‌هایشان داشته باشند؛ شخصیت‌هایی که هم بین گردشگران داخلی طرفدار دارند و هم بین توریست‌ها: «پتك‌ها بین همه طرفدار دارند اما در مجموع خرماخان و زیره‌خاتون بیشتر بین توریست‌ها و گردشگرهای خارجی طرفدار دارند. شاید به خاطر فرم سرومانندشان که برای آنها نمادی از ایران است و قوتوخان و گلپونه بین ایرانی‌ها طرفدار دارند.»

عروسك‌های بومی؛ ظرفیت صنایع‌دستی

در کارنامه عروسکخانه مهرشید، به‌جز ساخت پتك‌ها، احیای عروسك‌های بومی هم به چشم می‌خورد، عروسك‌هایی که هرکدام نمادی از فرهنگ و رسوم قدیمی یك منطقه هستند: «عروسك‌های محلی، ظرفیت صنایع‌دستی هر منطقه هستند و ما سعی کردیم این عروسك‌ها را شناسایی، اصلاح و احیا کنیم.

البته در این مسیر سعی کردیم به خود مردم بومی منطقه آموزش بدهیم تا این عروسك‌ها را تولید کنند. به صورت متمرکز این کار را فعلا در جیرفت انجام داده‌ایم و عروسك‌هایی پیدا کرده‌ایم که منطقه به منطقه و روستا به روستا متفاوت هستند. احیا و اصلاح این عروسك‌ها البته کار ساده‌ای نیست و این هنرمند درباره‌اش می‌گوید: عروسك‌های بومی برای این‌که به چرخه تولید وارد شوند نیاز به اصلاح دارند. باید نقاط ضعف و آسیب‌پذیری‌شان کمتر شود. بر همین اساس ما از مردم محلی هرمنطقه به‌خصوص نسلی که سن و سال بیشتری دارند کمك می‌گیریم و خواهش می‌کنیم یك نمونه از عروسك محلی‌شان بسازند و بعد اینها را باهم مقایسه می‌کنیم، ویژگی‌های کلی این عروسك‌ها را کنار هم می‌چینیم و در نهایت به آنها کمك می‌کنیم عروسکی را به تولید برسانند که براساس آن عروسك اصلی و اولیه ساخته شده اما قسمت‌های آسیب‌پذیرش اصلاح شده است.

عروسکی برای طلب باران

عروسك‌های باران‌خواه یك نمونه از این عروسك‌های بومی- آیینی هستند، عروسك‌هایی که امیرپور درباره شان می‌گوید: عروسك‌های باران‌خواه عروسك‌هایی آیینی هستند که در مناطق مختلف به‌خصوص مناطق کویری کشور ما، به وفور دیده می‌شوند. در این مناطق ما عروسك‌هایی برای تمنای باران و تمنای خورشید داریم. همه هم تقریبا یك سیستم مشابه دارند و با یك قاشق یا یك ملاقه بزرگ به عنوان ستون اصلی ساخته می‌شوند، بعد یك چوب را روی آن به صورت به‌علاوه سوار می‌کنند، داخلش پارچه می‌گذارند، چشم و ابرو می‌کشند و لباس تنش می‌کنند. عروسك باران‌خواه بیشتر دست دختربچه‌ها داده می‌شود که راه می‌افتند داخل روستا و مواد لازم را برای آش یا کماچ یا هرچیزی که در شهر خودشان معروف است جمع می‌کنند و بعد از پخت این آش بین مردم توزیع می‌شود و مقداری از زغال و آتش زیر دیگ را از ناودان رو به قبله پایین می‌ریزند و دعای باران می‌خوانند. این رسم یك حالت کلی دارد و در شهرهای مختلف جزئیات برگزاری‌اش متفاوت است. روی هم رفته عروسك باران‌خواه مجموعه ما هم با الهام از عروسك قاشقی باران‌خواه ساخته شده است.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۵۲۰

جدول عادی

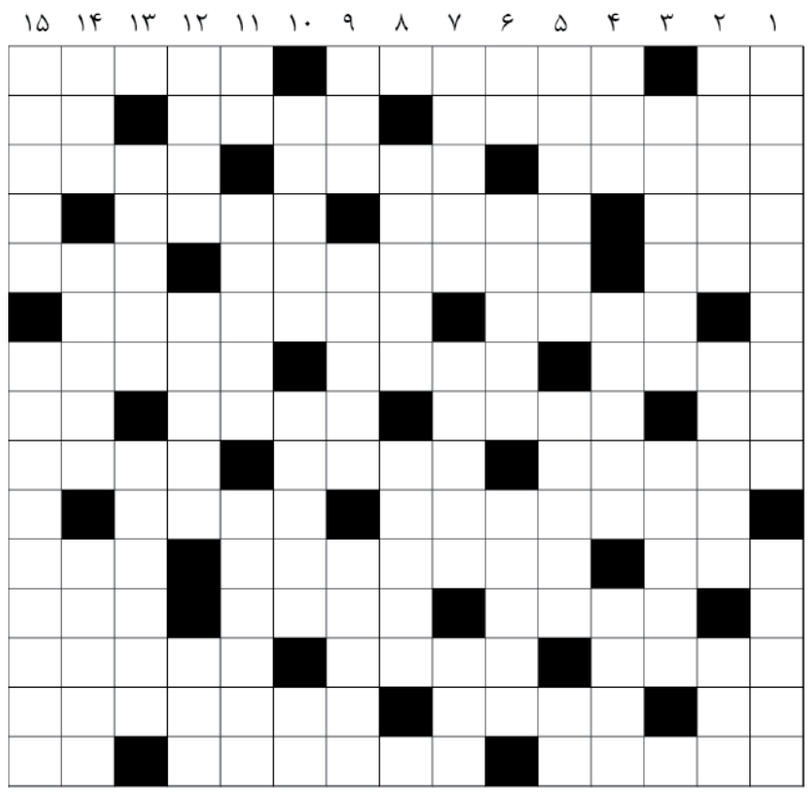

افقی: ۱) تخم مرغ انگلیسی- شهری در خوزستان- عریان ۲) دارای سنی متوسط- برودت- تعجب زنانه ۳) نمك اسید فسفریك- ماءالشعیر- نادان ۴) زادگاه نیما- کلیپس- امپراتوری آلمان ۵) سوغات گجرات- موقعیت دلخواه برای انجام کاری- عیب و ننگ ۶) پرنده‌ای وحشی و حلال گوشت- وسایل و شرایط مناسب برای انجام کاری ۷) از جنس آهن- شب آخر پاییز- حصیر ۸) چای خارجی- جای ماسوره در چرخ خیاطی- نوعی کارد نوك تیز- مادر عرب ۹) آزادی- کج و خمیده- مقابل مذکر ۱۰) قتل از روی ترحم- ظرف پذیرایی ۱۱) ابزار سوراخ کردن- دماسنج- اسکله‌ای در ساحل دریاچه ارومیه ۱۲) نوعی خاك- مرکز شهرستان تنگستان- خودروی فرانسوی ۱۳) گرایش به زیبایی- صحیح- چند لایحه ۱۴) صحنه نمایش- سنگین- گازی اشك‌آور ۱۵) کافی- آوای رسا- صدای کلفت.

عمودی: ۱) سالن اجرای نمایش- داروغه ۲) پارك جنگلی جاده تالش به انزلی- دریغ- کالا ۳) فشار دادن- نسبت دادن خطا ۴) ضمیر متکلم وحده- علم شعبده‌بازی- جاودانگی ۵) خویشاوندان- از تیم‌های فوتبال باشگاهی ایتالیا- چله کمان ۶) تکرار حرفی- یکی پس از دیگری- آگاهانه ۷) معشوق- وسایل مورد نیاز- فام ۸) نقاش ایرانی عهد تیموری و صفوی- ساقه خوراکی ترش و شیرین ۹) بافتن- منسوب به یمن- نور ماه ۱۰) وسیله کمك حرکتی کودکان نوپا- شهرستانی درآذربایجان‌شرقی- ضمیر جمع ۱۱) شهر ارگ- توبه کردن- حروف ادغام در زبان عربی ۱۲) امیدوار- از چهره‌های سرشناس سینمای کمدی جهان- صدای گریه بچه ۱۳) سروده‌ها- نقاشی روی شیشه ۱۴) فرزندزاده- آوردن- دندان‌های نیش ۱۵) از ادوات ورزش بدنسازی- از آثار زنده‌یاد علامه دهخدا.

جدول ویژه

افقی: ۱) قسمتی از پا- تخمه آفتابگردان- خباز ۲) راست و درست و بی ریا- جواب دادن به پرسش‌های امتحان از روی ورقه دیگری- راندن مزاحم ۳) پاکی- زندانیان- افسار ۴) موی آراسته- مقام- آفریننده ۵) شهری در آلمان- پایتخت کامرون- ریگ نرم ۶) اول- محلولی برای پوشاندن رویه لوازم چوبی ۷) هواپیمای جنگنده شکاری تولید ایران- پوست دباغی‌شده- غذای ظهر ۸) دندانه سوهان- سرسلسله سلجوقیان- بیژن را از چاه نجات داد- حرف انتخاب ۹) شب بسیار تاریك- پودر- بیماری تنفسی ۱۰) زمان اوج گرفتن و بحرانی شدن امری- همسر گزیدن ۱۱) کیسه وسایل خیاطی- گیاهی علفی و خودرو- پرتابه جنگی ۱۲) هر بخش یك مجموعه- جنگ- کلمه پرسش ۱۳) تعظیم- تخم کتان- کارشکنی ۱۴) حرف آخر- رنگارنگ- ایالتی در آمریکا ۱۵) سرزنش- نوعی حلوا- نفس خسته.

عمودی: ۱) کارگردان فیلم محمد رسول‌ا...- آرامش دادن ۲) همیشه ته چاه است!- تالاب دیدنی گنبدکاووس- گوسفند جنگی ۳) تونل- حرکت ماده سیال ۴) از نام‌های دوزخ- بینی فیل- پوست دباغی نشده ۵) قالب برشکاری فلزات- تاوان- مردار ۶) پسوند نسبت- قوم مغول- درشت هیکل و بدقواره ۷) گوشه‌ای در آواز بیات ترك- امیدوار- از گناهان کبیره ۸) از پیامبران بنی‌اسرائیل- چوپان ۹) داروی بیهوشی- فاقد خصلت‌های پسندیده- نمای ساختمان ۱۰) داستانی مربوط به زمان جنگ ایران و عراق نوشته علی موذنی- ساز استاد ذوالفنون- چهره ۱۱) دختر مو طلایی کارتونی- توهین- کاهگل مالی ۱۲) جکوزی- حس بساوایی- گیاه بی‌آوند ۱۳) میدان جنگ- میوه اشتهاآور ۱۴) کتاب هندو- شهر جهانی انگور- بین زنجان و تبریز ۱۵) کامل کردن- گروهی از حشرات با دگردیسی تدریجی.

حل جدول عادی شماره ۵۵۱۹

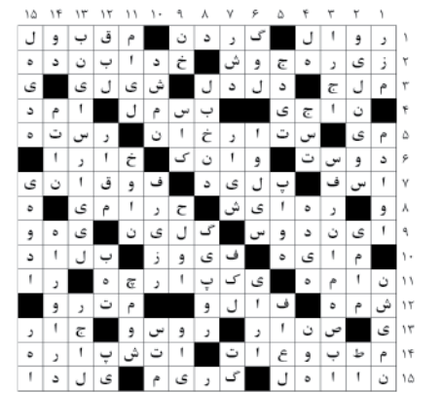
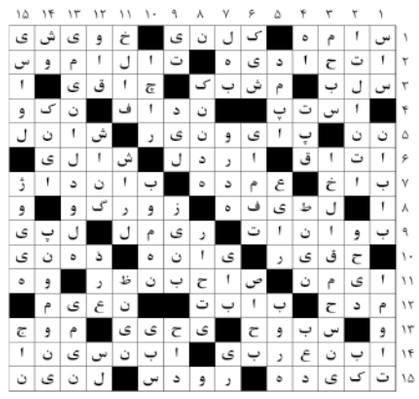
حل جدول ویژه شماره ۵۵۱۹